

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Факультет економіки та управління підприємництвом

Кафедра менеджменту організацій та ЗЕД

Допущено до захисту
Завідувач кафедри

«___» _____ 2018 р.

ВИПУСКНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня бакалавра
зі спеціальності 073 Менеджмент

за темою:

**"Управління якістю та конкурентоспроможністю продукції ТОВ «Терра
Прайм»"**

Виконавець

студент

Шаповал Данило Віталійович _____

Науковий керівник

к.е.н., доцент

Карпенко Юлія Валентинівна _____

Одеса 2018

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ ТА КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЮ ПРОДУКЦІЇ ПІДПРИЄМСТВА	5
1.1. Основні наукові підходи до понять "управління якістю" та "управління конкурентоспроможністю"	5
1.2. Сучасні методики оцінки якості продукції	10
1.3. Методичні підходи до визначення конкурентоспроможності продукції	17
РОЗДІЛ 2. ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО УДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ ТА КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЮ ПРОДУКЦІЇ ТОВ "ТЕРРА-ПРАЙМ"	23
2.1. Аналіз сільськогосподарської галузі України	23
2.2. Аналіз господарської діяльності та фінансового стану ТОВ "Терра Прайм"	32
2.3. Аналіз якості та конкурентоспроможності продукції ТОВ "Терра Прайм"	41
2.4. Пропозиції щодо удосконалення управління якістю та конкурентоспроможністю продукції ТОВ "Терра Прайм"	47
ВИСНОВОК	58
СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ	60

ВСТУП

В умовах жорсткої конкуренції та відсутності підтримки держави здатність сільськогосподарського підприємства втриматися на ринку визначається його конкурентоспроможністю відносно інших виробників, що, у свою чергу, обумовлюється якістю виробленої продукції. Проте не кожен підприємець бачить цей взаємозв'язок, а ще менша їх частина впроваджує заходи відносно покращення якості продукції та підтримки її на достатньому рівні. Тому пошук та можливих причин низької якості, позбавлення недоліків задля стрімкого росту сільськогосподарського підприємства та посилення його конкурентної позиції підвищує актуальність ораної теми досліджень.

Метою дипломної роботи є вивчення теоретичних аспектів управління якістю та конкурентоспроможністю продукції підприємства та розробка на цій основі пропозицій щодо удосконалення управління якістю та конкурентоспроможністю продукції ТОВ "Терра Прайм".

В роботі встановлено та вирішено наступні завдання:

- дослідити теоретичні аспекти управління якістю та конкурентоспроможністю продукції;
- вивчити основні характеристики та тенденції розвитку сільськогосподарської галузі України;
- надати пропозиції щодо управління якістю та конкурентоспроможністю продукції ТОВ "Терра Прайм".

Об'єктом дослідження у роботі є сільськогосподарське підприємство ТОВ "Терра Прайм". Предметом дослідження виступає процес управління якістю та конкурентоспроможністю продукції.

До методів дослідження, використаних в роботі, відносяться: метод порівняння (для вивчення сучасних методів оцінки якості продукції), методику аналізу фінансової звітності; метод простого ранжування (для розрахунку питомої ваги факторів конкурентоспроможності продукції підприємства), метод оцінювання (для оцінки конкурентоспроможності). Для практичного

використання пропонується обґрунтоване розрахунками рішення щодо використання нової технології обробки ґрунту стріп-тілл.

ВИСНОВОК

1. За результатами дослідження теоретичних аспектів управління якістю та конкурентоспроможністю продукції нами запропоновано визначати управління якістю продукції як процес покращення її параметрів шляхом їх зміни та наближення в такий спосіб до заданих характеристик. Управління конкурентоспроможністю продукції, на нашу думку, є процесом безпосереднього та постійного впливу на результуючі показники конкурентоспроможності продукції з метою створення та підтримки її конкурентних переваг як у поточному періоді, так і в майбутньому.

Що стосується вибору методів оцінки якості та конкурентоспроможності продукції, то питання використання розглянутих нами методів (диференційного, комплексного, змішаного, інтегрального) розглядаються керівництвом. Однак в останній час намітилася тенденція щодо застосування комбінованих (змішаних) методів, оскільки вони дозволяють зробити акцент саме на тих властивостях якості продукції для споживача, які є найбільш значущими в процесі прийняття ним рішення про покупку.

2. За результатами аналізу стану сільськогосподарської галузі можна стверджувати, що незважаючи на її суттєвий вклад у формування ВВП, в галузі сьогодні існує багато проблем: підприємствам галузі не вистачає фінансових ресурсів, не всі з них мають вільний доступ до кредитних ресурсів та втрачають через це можливість застосовувати нові технології. Разом з тим, мають місце позитивні тенденції: зростає експорт сільськогосподарської продукції, є позитивна динаміка капіталовкладень в галузь, а також наявні доступні для використання сільськогосподарські землі.

3. За результатами оцінки якості та конкурентоспроможності продукції підприємства нами встановлено, що за такими культурами як соняшник технічний та кукурудза підприємство поступалося за якістю конкурентам, відповідно продукція була менш конкурентоспроможною. Для покращення якості та підвищення конкурентоспроможності нами було запропоновано використання

нової технології обробки ґрунту - стріп-тілл. Вона припускає, що земля оброблюється на орну глибину (а деколи й більше), проте це робиться не суцільно, а смугами. Така обробка є ощадною для землі та рослин, оскільки обробки зазнає лише та частина ґрунту, в якій є висіяне насіння. Крім таких позитивних аспектів, як покращення фізіологічного стану ґрунту, зменшення випаровування з нього вологи та зростання врожайності культур, технологія дозволяє зекономити паливо, добрива та інші матеріальні ресурси. Загальна економія за результатами впровадження технології стріп-тілл на підприємстві складає 1150,6 тис. грн. Впровадження нової технології є ефективним, а конкурентоспроможність та якість продукції підприємства зростає.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Strip-till і стрічкове внесення добрив — український досвід // Головний сайт для агрономів. - [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <https://superagronom.com/>
2. Безнощенко Н.О. Підвищення якості продукції як чинник зростання конкурентоспроможності машинобудівного підприємства // Вісник соціально-економічних досліджень, 2013 рік, випуск 4 (51).- С. 15-22.
3. Бешелев С.Д. Математико-статистические методы экспертных оценок / С.Д. Бешелев, Ф.Г. Гурвич. - 2-е изд., перераб. и доп. - М.: Статистика, 1980. - 263 с.
4. Бизнес на выращивании подсолнечника в Украине [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <https://pr-ru.tsn.ua/vikno/biznes-na-vyraschivanii-podsolnechnika-v-ukraine-737309.html>
5. Блонська В.І., Депа Н.Т. Порівняльна характеристика методів оцінки конкурентоспроможності продукції» [Електронний ресурс] / В.І. Блонська, Н.Т. Депа // Науковий вісник НЛТУ України. – 2010. – Вип. 20.15. – С. 115-120.
6. Бондаренко С. М., Леус А. Ю. Оцінка рівня якості продукції на підприємстві // Ефективна економіка . - № 4. - 2017 [Електронний ресурс]. - Режим доступу <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=5527#>
7. Брінь П.В., Чорна В.В. Теоретичні засади оцінювання конкурентоспроможності // Вісник НТУ «ХПІ». – 2013. - № 69(1042). – С. 77-83
8. Вознюк Т.К. Підвищення управління якістю продукції підприємств легкої промисловості // Вісник ХНУ.– 2011.– №2, Т. 3. – С. 17–19.
9. Галунець Н.І. Удосконалення системи управління якістю та конкурентоспроможністю продукції аграрних підприємств на зовнішньому ринку /Галунець Н.І., Грицьків І.Б., Ілляшова Ю.А. // Глобальні та

- національні проблеми економіки. - №7. – 2015. – С. 294-298.
10. Герасимів З.М. Проблемні аспекти розвитку сільського господарства // Економіка і суспільство. - № 9. – 2017. – С. 162-165.
  11. Довбуш Р.А. Управління конкурентоспроможністю підприємств: Підручник / Р.А. Довбуш, А.Л. Зозуля. – Х.: Основа, 2003. – 250 с.
  12. Зайцева Л. О. Якість продукції – необхідна передумова конкурентоспроможності підприємства // Актуальні проблеми економіки №9(159). – 2014. - с. 196-200
  13. Інформація з сайту Державної служби статистики України // [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua/>
  14. Інформація з сайту Держгеокадастру України // [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://land.gov.ua/>
  15. Інформація щодо використання добрив та засобів захисту рослин . Пропозиція - Головний журнал з питань агробізнесу <http://propozitsiya.com/ua/ekonomika-kukurudzi-na-zerno-v-ukrayini>
  16. Клименко С.М. Управління конкурентоспроможністю підприємства / С.М. Клименко, О.С. Дуброва, Д.О. Барабась – К.: КНЕУ, 2006. – 527с.
  17. Коваленко О.В. Барабаш Ю.О. Економічна діагностика. Навчально-методичний посібник. - Запоріжжя ЗДІА, 2010. - 212 с.
  18. Коваленко О.В., Калниш М.В. Управління конкурентоспроможністю промислової продукції в сучасних умовах // Управління конкурентоспроможністю промислової продукції в сучасних умовах. – 2012. – С. 70-76
  19. Ковальчук С.В. Підвищення якості продукції в контексті маркетингової логістики // Вісник Хмельницького національного університету. – 2010.– №2, Т. 2. – С. 60–63.
  20. Куць В. Методи оцінювання рівня якості продукції // Вимірювальна техніка та метрологія - № 56. – 2000. – С. 130-133.
  21. Леонов И.Г., Аристов О.В. Управление качеством продукции: Учеб. пос.

для спец. учеб. заведений. - М.: 1990. - 226 с.

22. Лопашов Є.М., Лаппо І.М. Оцінювання якості продукції за допомогою теорії кваліметричних вимірювань
23. Лукашова А.М., Новіков О.О. Статистичні методи оцінювання якості технологічних операцій отримання продукції
24. Осокіна Н.М., Костецька К.В. Технологічні властивості зерна кукурудзи сорту ДКС 4685x1390 // Вісник Українського національного університету садівництва. - №1-2. – 2013. – С. 96-101
25. Постанова Кабінету Міністрів України № 413 "Про затвердження стратегії удосконалення механізму управління в сфері використання та охорони земель сільськогосподарського призначення державної власності та розпорядження ними" від 7 червня 2017 р.
26. Посторонко В. М. Маркетингове оцінювання конкурентоспроможності нової продукції // Вісник Хмельницького національного університету 2009. - № 6. -Т. 3. – С. 111-113
27. Розпорядження №664-р. Кабінету Міністрів України "Про схвалення Концепції розвитку фермерських господарств та сільськогосподарської кооперації на 2018-2020 роки" від 13 вересня 2017 р.
28. Русин-Гриник Р.Р. Сутність та структура організаційно- економічного механізму управління конкурентоспроможністю підприємства // Науковий вісник НЛТУ України. – 2010. – Вип. 20.5 . – С. 240-247.
29. Серединська В.М. Метод сум в аналізі конкурентоспроможності продукції
30. Смоленюк П.С. Формування і оцінка конкурентоспроможності товарної продукції // Інноваційна економіка — 2012 — №4(30) — С. 99-107.
31. Соняшник. Технічні умови. Національний стандарт України // БЗ № 4–2009/506 С Видання офіційне. – Київ: Держспоживстандарт України, 2010. – 8 с.
32. Степанкова А. А. Методи оцінки конкурентоспроможності продукції // Ефективна економіка . - № 2 - 2017 [Електронний ресурс]. - Режим доступу

<http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=954#>

33. Ткачук Л.М. Якість продукції: методологічні та прикладні аспекти / Л.М. Ткачук, Т.К. Калугаряну [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=2018>.
34. Трещов М.М. Методи оцінювання конкурентоспроможності продукції [Ел. ресурс] / М.М. Трещов // Економічний простір – 2009. – № 23/1. – С. 118-126 – Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Ekpr/2009
35. У 2017 кількість фермерських господарств в Україні зросла на понад півтисячі // [Електронний ресурс]. - Режим доступу <http://agravery.com/uk/posts/show/u-2017-kilkist-fermerskih-gospodarstv-v-ukraini-zroslo-na-ponad-pivtisaci>
36. Управління конкурентоспроможністю підприємства: [навч. посіб.] / [С. М. Клименко, О. С. Дуброва, Д. О. Барабась та ін.] – К.: КНЕУ, 2006. – 527 с.
37. Чаварга В.В. Вдосконалення процесу управління витратами, пов'язаними з покращенням якості продукції легкої промисловості на основі функціонально-вартісного аналізу // Науковий вісник Ужгородського ун-ту.– 2011.– Вип. 33, Ч. 3. – С. 198–202.
38. Чубата О. Ю. Особливості управління конкурентоспроможністю продукції підприємства // [Електронний ресурс]. - Режим доступу http://www.economy-confer.com.ua/full_article/1226/
39. Ярощук О.В. Комплексна оцінка якості швейних виробів дитячого асортименту підвищеної комфортності // О.В. Ярощук, О.П. Бохонько, О.Ю. Лепікаш// Вісник Хмельницького національного університету. - №6. – 2011. – С. 210-215